

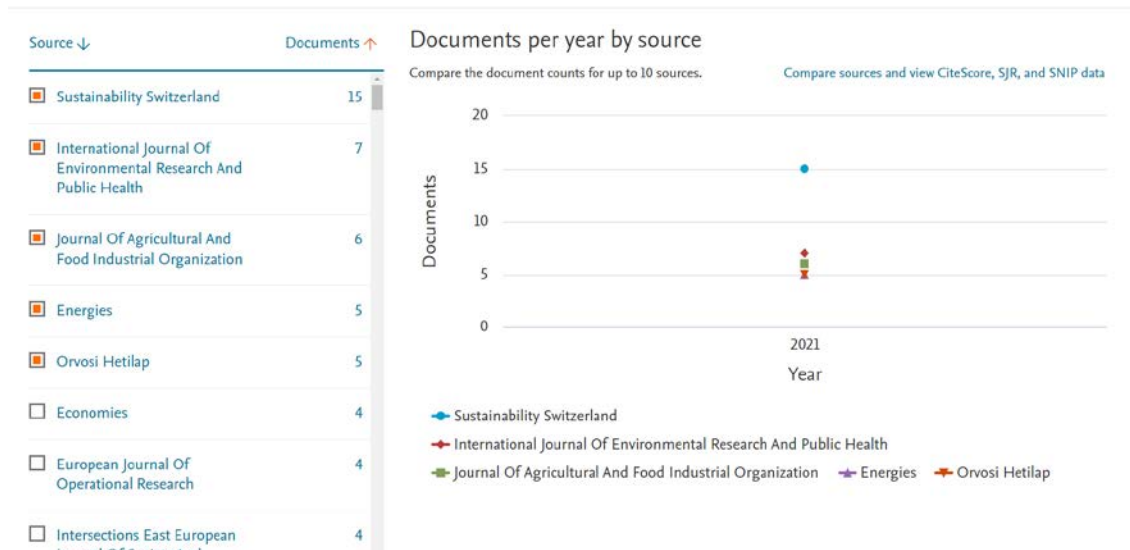

Open Access jelentés 2021*

I. Open Access megjelenés folyóiratoként a Scopus és Web of Science adatbázisok alapján

A Scopus adatbázis szerint a Corvinus Egyetemen affiliált szerzők tollából összesen 363 publikáció jelent meg 2021-ben, ebből **228** nyílt hozzáféréssel.

A legtöbb megjelenés, szám szerint 15 cikk a Sustainability folyóiratban olvasható, amit 7 publikációval az International Journal of Environmental Research and Public Health követ. A Journal of Agricultural and Food Industrial Organizationben 6, míg az Energies-ben és az Orvosi Hetilapban 5-5 corvinusos cikket találunk. Az Economies-ben, az European Journal of Operational Research-ben, az Intersections East European Journal of Society and Politics-ben, a Periodica Polytechnica Social and Management Sciences-ben, a Plos One-ban, a Quality of Life Research-ben és a Risks-ben 4-4 cikket mutat az adatbázis 2021-ben, 3-3 publikáció szerepel a Corvinus Journal of Sociology and Social Policy-ban, a Mathematics-ban és a Szociológiai Szemlében. 16 folyóiratban két cikkünk olvasható. A további közlemények 121 különböző periodikumban kaptak helyet.

1. ábra Open Access cikkek száma a folyóiratokban a Scopus szerint (első öt találat)

A korábbi évekhez képest a nyílt hozzáférésű publikációk száma emelkedett. A számok növekedésének egyik oka az EISZ és egyes kiadók (Springer Nature, Wiley, Elsevier, Akadémiai Kiadó) között néhány évvel ezelőtt létrejött és azóta is működő „Read and Publish” megállapodás (lásd III. fejezet).

Év	Publikációk száma (db)
2021	228
2020	192
2019	150
2018	128
2017	118

2. ábra Corvinus affiliációjú OA publikációk száma a Scopus adatbázis szerint évenkénti bontásban

A Web of Science (WoS) alapján némiképp különbözik az open access cikkek eloszlása. A WoS adatbázisa összesen 274 corvinusos cikkből **178** nyílt hozzáférésű publikációt mutatott. A Sustainability folyóiratban 15, az Acta Oeconomica-ban 9, az International Journal of Environmental Research and Public Health-ben 6, az Energies-ben és az Orvosi Hetilapban 5-5, az Economies-ben, a Kome an International Journal of Pure Communication Inquiry-ben és a Risks-ben jelent meg 4. Az Intersections. East European Journal of Society and Politics-ben, a Mathematics-ban, a Quality of Life Reserch-ben és a Tér és Társadalomban 3 olvasható. 11 folyóiratban találunk 2-2 cikket, míg 1-1 publikáció jelent meg további 92 periodikumban. A WoS szerint a 178 cikkből 51 jelent meg az MDPI folyóirataiban (a Risks, Sustainability, Tropical Medicine and Infectious Disease, Economies, Journal of Risk and Financial Management, Religions, Agronomy-Basel, Energies, Information, Entropy, Mathematics, International Journal of Environmental Research and Public Health, Clean Technologies, Life-Basel, Biology-Basel, Education Sciences, Sensors, Nutrients periodikákban).

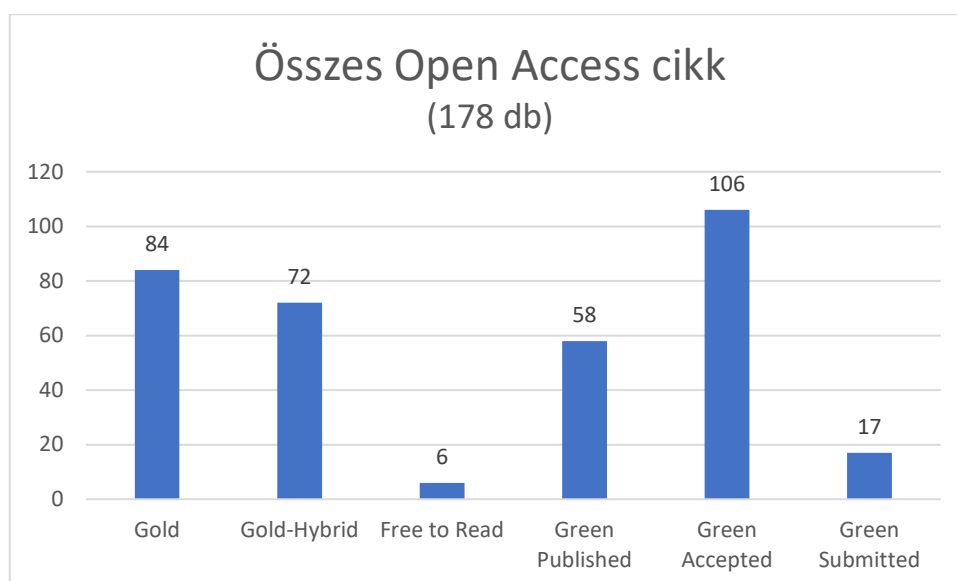
3. ábra Az open access cikkek folyóiratok szerint a Web of Science-ben (első 20 találat)

A Web of Science adatbázis találatait kategóriákba sorolhatjuk aszerint, hogy milyen típusú open access folyóiratban jelentek meg. Megkülönböztetünk kétféle arany utas, „Free to Read” (bronz) és háromféle zöld publikációt. Az arany utas (gold) publikációk megjelenhetnek teljesen nyílt hozzáférésű folyóiratokban. A cikkek többsége hibrid folyóiratokból származik. A hibrid verzióban csak egyes publikációk válnak nyíltan elérhetővé közzétételi díj fizetése után.

A „Free to Read” (korábban bronz) besorolás a WoS-ban azt jelenti, hogy a kiadó a saját webhelyén található egyes publikációkhoz promócióként korlátozott ideig ingyenesen szabad hozzáférést biztosít. Azonban a promóciós időszak leteltével a cikkhez való hozzáférés díjkötelessé válhat. Tehát az adatbázis „Free to Read” kategóriája nem valódi értelemben vett open access hozzáférést takar.

A zöld út esetében a „Green Published” verzióban a cikkek végleges, publikált (ún. VoR = version of record) változatait tárolják az egyes intézményi vagy tematikus repozitóriumok. A „Green Accepted” lehetőségénél a már elfogadott (ún. AAM = author accepted manuscripts), azonban még nem a végleges kiadói változatok repozitóriumában való tárolásáról beszélhetünk. A „Green Submitted” verziónál az eredeti kéziratok közzétételre kerültek, de nem estek át szakértői értékelési folyamaton.

Ezek alapján a Corvinus Egyetemen affiliált szerzők cikkei az alábbiak szerint oszlanak meg.:

4. ábra A cikkek Open Access típus szerinti megoszlása a WoS szerint

(Egy-egy publikáció több helyen is szerepelhet attól függően, hogy csak a kiadó oldalán történik archiválás (gold), vagy intézményi/szakterületi repozitóriumban is (green)).

III. Az Egyetemi Kutatástámogatási Pályázati Rendszer Open Access keretéből finanszírozott publikációk

Támogatás	Szerző	Publikáció	Kiadó	Folyóirat	összeg
Submission Fee ¹	Csóka Péter	Self-respecting worker in the gig economy: A dynamic principal-agent model	Oxford University Press	Review of Economic Studies	150 USD
Submission Fee ¹	Szabó Dávid Zoltán	The riskiness of stock versus money market investment with stochastic rates	Taylor & Francis	Quantitative Finance	150 USD
Open Access	Szántó Richárd	Nudging in the time of coronavirus? Comparing public support for soft and hard preventive measures,	Public Library of Science (PLOS)	PLoS One	1 749 USD

	highlighting the role of risk perception and experience			
--	---	--	--	--

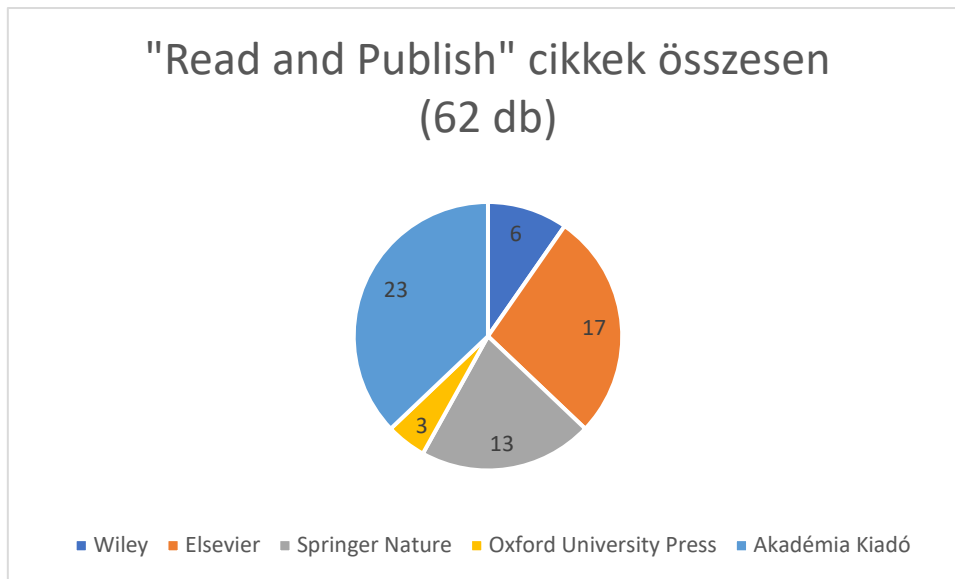
*5. ábra Az Egyetemi Kutatástámogatási Pályázati Rendszer Open Access keretéből
finanszírozott publikációk*

1 Az utóbbi időben többször merült fel igény a benyújtási díj finanszírozására is az Open Access keretből.

IV. „Read and Publish” (R&P) szerződések

Az Elektronikus Információszolgáltatás Nemzeti Program (EISZ) több nagyobb kiadóval kötött „Read and Publish” szerződést a 2021-es évre. Ezek alapján a konzorcium tagjainál affiliált szerzőknek lehetőségük volt ezen kiadók egyes folyóirataiban közzétételi díj (APC) fizetése nélkül publikálni, emellett az adott folyóiratcsomagok tartalma hozzáférhetővé vált az intézmények számára.

A Corvinus Egyetemet 2021-ben öt szerződés érintette. Így a Corvinus Egyetem kutatói lehetőséget kaptak 2020-hoz képest az Oxford University Press-szel kiegészülve a Springer Nature, az Elsevier, az Akadémiai Kiadó és a Wiley Kiadó meghatározott folyóirataiban való open access megjelenésre. Összesen **62 nyílt hozzáférésű cikket** publikáltak szerzőink a felsorolt kiadóknál. 2020-ban ez a szám 48 volt.

6.. ábra Corvinusos OA cikkek száma a R&P szerződést kötött kiadónál

Folyóiratankénti bontásban a *Springer Nature*-nél jelent meg összesen 13 cikk, melyből 1-1 publikáció található a *Risk Management*-ben, a *Public Choice*-ban, a *The European Journal of Development Research*-ben, a *Comparative European Politics*-ban, a *Synthese*-ben, a *The European Journal of Health Economics*-ben, a *Review of Economic Design*-ben, az *Acta Mathematica Vietnamica*-ban és az *ERA Forum*-ban. 2 szakcikk olvasható a *Quality of Life Research*-ben és a *European Political Science*-ben.

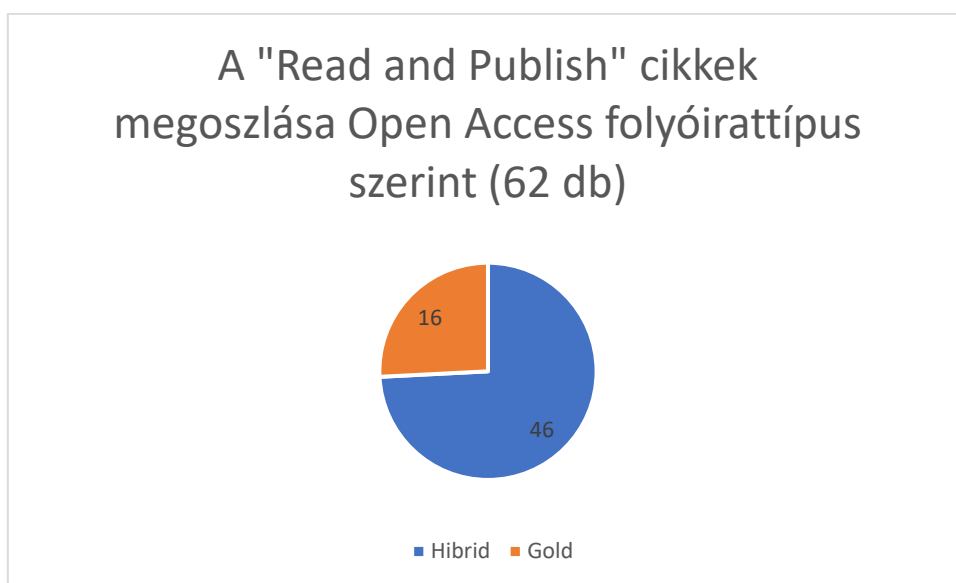
A *Wiley* esetében a *The Manchester School*-ban, a *Health Economics*-ban, a *Sociological Forum*-ban, *European Journal of Political Research* *Political Data Yearbook*-ban, a *Journal of Flood Risk Management*-ben és a *British Journal of Dermatology*-ban olvasható egy-egy publikáció corvinusos szerzőinktől.

Az *Akadémiai Kiadónál* összesen 23 cikk jelent meg, ebből 10 a *Society and Economy*-ban, 7 az *Acta Oeconomica*-ban, 3 az *Educatio* folyóiratban, 1 a *Scientia et Securitas*-ban, 1 a *Hungarian Journal of Legal Studies*-ben és 1 az *Orvosi Hetilap*-ban kapott helyet.

Az *Elsevier*-nél az alábbi folyóiratokban publikáltak szerzőink: *Energy Reports* (1 db), *Sustainable Production and Consumption* (1 db), *European Journal of Operational Research* (2 db), *Economic Modelling* (1 db), *Omega* (1 db), *International Journal of Production Economics* (1 db), *Value in Health* (2 db), *Sustainable Cities and Society* (1 db), *Futures* (1 db), *Finance*

Research Letters (1 db), Transportation Research Part F: Traffic Psychology and Behaviour (1 db), Socio-Economic Planning Sciences (1 db), Technology in Society (1 db), Tourism Management Perspectives (1 db), Cities (1 db).

2021 őszén az *Oxford University Press*-szel is „Read and Publish” szerződést kötött az EISZ, melynek értelmében 3 corvinusos publikáció jelenhetett meg APC fizetése nélkül a Parliamentary Affairs (2db) és az IMA Journal of Management Mathematics (1 db) folyóiratokban.

7. ábra A R&P szerződésbe tartozó cikkek megoszlása Open Access folyóirat-típusonként

Kiadók	OA cikkek száma (db)	APC értéke* (EUR)	APC értéke (Ft)	A kiadói szolgáltatások intézményi önrésze 2021-ben (Ft) (adatbázis hozzáférés + OA közzététel)
Springer Nature	13	29 770	10 681 774**	9 263 930

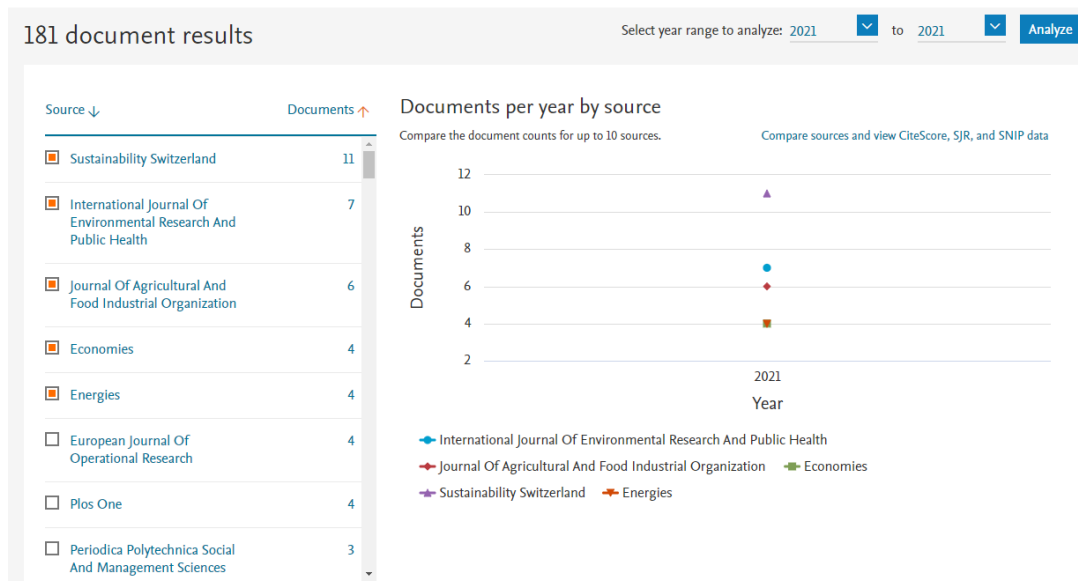
Wiley	6	15 883	5 600 187***	22 897 635
Elsevier	17	41 990	15 536 300****	38 227 068
Akadémiai Kiadó	23	17 100	6 327 000*****	836 879
Oxford University Press	3	10 219	3 562 037*****	2 424 680
Összesen	62	114 962	41 707 298	73 650 192

8. ábra A közzétételi díjak és az intézményi önrészek összevetése kiadónként (a táblázat nettó árakat tartalmaz).

*Ennyi közzétételi díjat kellett volna fizetnünk R&P nélkül, ** 358,81 Ft/EUR kifizetési árfolyamon számolva, ***352,59 Ft/EUR kifizetési árfolyamon számolva, ****370 Ft/Euro árfolyamon az EISZ előzetes tájékoztatása és az előfizetői megállapodásban rögzített árfolyam alapján, ***** 370 Ft/Euro árfolyamon az EISZ előzetes tájékoztatása és az előfizetői megállapodásban rögzített árfolyam alapján, ***** 348,57 Ft/EUR kifizetési árfolyamon számolva

V. Repozitóriumban archivált publikációk (zöld OA)

Az intézményi / tématerületi elektronikus gyűjteményben archiválásra elhelyezett cikkek száma a Scopus adatbázisa szerint **181**, ebből **legalább 31-et a Corvinus Kutatások repozitóriumban tároltunk el**. Az open access modellek szerint ez az ún. zöld út, mely a kézirat valamely formájának repozitóriumban, azaz intézményi vagy szakterületi dokumentum-szerveren való elhelyezését, szabad elérését biztosítja a kiadói archiválási politikának és a repozitórium elveinek megfelelően.

9. ábra Repozitóriumokban elhelyezett corvinusos közlemények

A Scopus alapján folyóirat szerinti bontásban, 2021-ben, a Corvinus Egyetem szerzőitől 11 Sustainability cikk került be valamely intézményi vagy tématerületi repozitóriumba is (ebből 10-et a Corvinus Kutatások (CK) repozitóriumban tároltunk). 7 publikációt archiváltak ilyen módon az International Journal of Environmental Research and Public Health írásai közül (ebből egyet a CK-ban). 6 Journal of Agricultural and Food Industrial Organization közleményt szintén feltöltöttek valamely archívumba. 4-4 cikket tároltak zöld úton az Economies (2-t a CK-ban), az Energies (2-t a CK-ban), a European Journal of Operational Research (3-mat a CK-ban) és a Plos One (2-t a CK-ban) írásai közül. 3-3 közlemény került fel a Periodica Polytechnica Social and Management Sciences (mindhárom a CK-ban olvasható), a Quality of Life Research (ebből 3-mat a CK-ban tároltunk), a Risks (a CK-ban 3 található meg), és a Szociológiai Szemle cikkeiből (2 olvasható a CK-ban). További 15 folyóirat 2-2 publikációját őrizték meg zöld úton is, valamint 99 folyóirat 1-1 közleményéhez biztosítottak repozitóriumi szabad hozzáférést, melyek közül többet a Corvinus Kutatások archívumában találunk meg.

Összegzés

A 2020-as évhez hasonlóan 2021-ben is növekedett Egyetemünkön a nyílt hozzáférésű közlemények száma. Ennek oka a tudományfinanszírozó testületek részéről elvárásként megjelenő open access publikálás. Azt látjuk, hogy oktatóink, kutatóink egyre inkább kihasználják a Corvinuson is adott lehetőségeket, így például a „Read and Publish” szerződések előnyeit, valamint az egyetemi és nemzeti kutatástámogatási pályázatok lehetőségeit. A növekedést segítik a Könyvtár kutatástámogató, open access-t népszerűsítő képzései is.

Az egyetemi publikációs teljesítmény láthatósága érdekében fontos volna, hogy a nyílt hozzáférésű publikációk mindegyike bekerüljön az egyetem Corvinus Kutatások (Corvinus Research Archive) nevű digitális gyűjteményébe. Az intézményi tudásvagyon megjelenítésének nemzetközi mintáihoz igazodva azonban kívánatos lenne minden publikáció elhelyezése ebben az egyetemi gyűjteményben a kiadói szerződések feltételeinek figyelembevételével.

Budapest, 2022. március 1.

BCE Egyetemi Könyvtár

*Az adatok gyűjtése 2022. február 28-án zárult le.